

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 9 sierpnia 2016 roku Sąd Rejonowy w Kutnie po rozpoznaniu sprawy z powództwa B. P. i T. P. przeciwko W. Ł. o zapłatę kwoty 62.993,20 zł zasądził od pozwanej na rzecz powodów solidarnie kwotę 51.760,83 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 28 grudnia 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie w wysokości odsetek ustawowych od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty, oddalił powództwo w pozostałym zakresie, zasądził od pozwanej na rzecz powodów solidarnie kwotę 5.548,94 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, przyznał i nakazał wypłacić ze Skarbu – Państwa Sądu Rejonowego w Kutnie na rzecz adwokata B. K. prowadzącego Kancelarię Adwokacką w K. kwotę 4.428 zł tytułem zwrotu kosztów pomocy prawnej świadczonej pozwanej przez adwokata z urzędu, z uwzględnieniem obowiązującej stawki podatków od towarów i usług.

Od wskazanego wyroku apelację wywiodła pozwana W. Ł. i zaskarżyła wyrok w części, to jest zakresie punktu 1 i 3, zarzucając naruszenie:

- art. 328 § 2 k.p.c. mające wpływ na treść wyroku, poprzez brak jakiegokolwiek odniesienia się przez sąd w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku do podniesionych przez stronę pozwaną zarzutów wadliwego prowadzenia obrony w sprawie I C 169/11, w tym do zaniechania zaskarżenia wyroku w tej sprawie, który to wyrok stanowi podstawę roszczenia regresowego w sprawie przedmiotowej, co tym samym uniemożliwia kontrolę instancyjną trafności zaskarżonego orzeczenia,

- art. 233 § 1 k.p.c. przez przekroczenie granicy swobodnej oceny dowodów, mające wpływ na treść zaskarżonego wyroku, polegające na dokonaniu tej oceny w sposób dowolny a nie swobodny, z pominięciem istotnych okoliczności wbrew zebranemu w sprawie materiałowi dowodowemu, w szczególności bezzasadnego przyjęcia przez sąd odwrotnego stanowiska strony pozwanej niż to wynika z pisma procesowego z dnia 4 sierpnia 2016 roku w kwestii sprzeczności roszczenia strony powodowej z zasadami współżycia społecznego a także uznaniu, że po stronie pozwanej nie zachodzi szczególnie uzasadniony wypadek określony w art. 102 k.p.c. pozwalający na nieobciążenie w ogóle pozwanej kosztami procesu.

Skarżąca rzucił także odrzucenie jej wniosku o przesłuchanie i nie odroczenie rozprawy pomimo jej choroby. Skarżąca podała, że miała zwolnienie od lekarza sądowego.

Wskazując na powyższe zarzuty apelująca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku przez oddalenie powództwa w całości, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania. W przypadku nieuwzględnienia apelacji co do roszczenia głównego, pozwana wniosła o zmianę wyroku w punkcie 3 poprzez nieobciążenie pozwanej kosztami procesu na rzecz strony przeciwnej na podstawie art. 102 k.p.c. w postępowaniu apelacyjnym.

Sąd Okręgowy zważył:

Apelacja jest niezasadna.

Wbrew zapatrywaniom skarżącej, Sąd I instancji w niniejszej sprawie dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych, które Sąd Okręgowy podziela, przyjmując za własne, oraz dokonał prawidłowej, gdyż odpowiadającej wymogom art. 233 § 1 k.p.c., oceny dowodów, w oparciu o którą wyprowadził trafne wnioski jurydyczne. Zarzut zatem naruszenia wskazanej normy prawnej jawi się jako niezasadny.

Skuteczne postawienie zarzutu naruszenia przez sąd przepisu art. 233 § 1 k.p.c. wymaga wykazania, że sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego. Nie jest natomiast wystarczające samo przekonanie skarżącej o innej niż przyjął sąd wadze (doniosłości) poszczególnych dowodów i ich odmienna ocena. Pamiętać bowiem należy, że dla podważenia dokonanej przez sąd oceny dowodów oraz poczynionych w oparciu

o nią ustaleń nie jest nawet wystarczające wskazanie, że zgromadzone dowody pozwalają także na wyciągnięcie odmiennych wniosków co do okoliczności faktycznych danej sprawy. Z pewnością zaś zarzut formułowany względem orzeczenia Sądu I instancji nie może polegać tylko na przedstawieniu własnej, korzystnej dla skarżącej oceny zdarzeń w oderwaniu od zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego. Do tego natomiast, zdaniem Sądu Okręgowego, w istocie sprowadza się wywód apelacji w tej kwestii. Nie sposób wszak nie zauważyć, że skarżąca, zarzucając Sądowi Rejonowemu przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów, nawet nie podnosi jakichkolwiek merytorycznych argumentów, które miałyby świadczyć o przedmiotowych okolicznościach, a swoją uwagę koncentruje na wskazywaniu, że Sąd I instancji winien opowiedzieć się za przyjętym przez nią stanowiskiem w sprawie przedstawionym w piśmie procesowym z dnia 4 sierpnia 2016 roku w kwestii sprzeczności roszczenia powodów z zasadami współżycia społecznego. Tymczasem Sąd Rejonowy prawidłowo odniósł się do kwestii obowiązku zapłaty przez pozwaną na rzecz powodów jako zgodną z zasadami współżycia społecznego. Nie można czynić powodom zarzutu, że dokonując spłaty wierzycielki pauliańskiej, nadużyli prawa podmiotowego, przysługującego im na podstawie art. 532 k.c. Kwestia dokonanej przez pozwaną termomodernizacji jest drugorzędna i pozwana powinna była ją uwzględnić przy ustaleniach co do ceny przy sprzedaży nieruchomości a nie podnosić jako argument odnoszący się do zasad współżycia społecznego.

Stwierdzić należy, iż chybiony jest zarzut naruszenia przez Sąd I instancji przepisu art. 328 § 1 k.p.c. Lektura pisemnych motywów zaskarżonego orzeczenia pozwala bowiem stwierdzić, że Sąd Rejonowy szczegółowo wyjaśnił motywy stanowiska przyjętego u podstaw rozstrzygnięcia w przedmiocie procesu, co więcej uczynił to wieloaspektowo i wyczerpująco. W konsekwencji stwierdzić trzeba, że pisemne uzasadnienie kwestionowanego wyroku w pełni realizuje funkcje przypisywane temu dokumentowi, który pełniąc rolę sprawozdawczą przede wszystkim pozwolić ma na zrekonstruowanie rozumowania, jakie wiodło do sformułowania wniosków przyjętych przez orzekający sąd, dla możliwości ich zweryfikowania w toku kontroli instancyjnej. Tak opisanym wymogom odpowiadają pisemne motywy orzeczenia sporządzone przez Sąd Rejonowy. Wbrew stanowisku skarżącej stwierdzić należy, że Sąd Rejonowy odniósł się do podnoszonej przez pozwaną kwestii zachowania pozwanych w sprawie I C 169/11 zarówno w ustaleniach faktycznych (brak przypozwania pozwanej, brak zaskarżenia wyroku przez B. i T. P.) jak i w rozważaniach prawnych choć w sposób lakoniczny. Na uwagę jednak zasługuje okoliczność, że Sąd Rejonowy prawidłowo oddalił wnioski dowodowe zgłoszone w piśmie z dnia 4 sierpnia 2016 roku odnośnie przebiegu postępowania w sprawie I C 169/11 Sądu Rejonowego w Kutnie z uwagi na to, iż pozwana nie wskazała konkretnie z jakich dokumentów ma zostać dopuszczony dowód. Ponadto podnoszone przez pozwaną okoliczności faktyczne co do przebiegu postępowania nie były kwestionowane przez stronę powodową.

Dodatkowo należy wskazać, że naruszenie art. 328 § 1 k. p. c może być uzasadnionym zarzutem apelacji wówczas gdyby skutek naruszenia art. 328 § 2 k. p. c zaskarżone orzeczenie nie poddawałoby się kontroli instancyjnej a taka sytuacja nie występuje w sprawie niniejszej.

Sąd Rejonowy prawidłowo oddalił wnioski dowodowe pozwanej obejmujące dowód z przesłuchania stron na okoliczność braku poinformowania pozwanej przez powodów o możliwości wstąpienia do sprawy w charakterze interwenienta ubocznego oraz okoliczności w jakich nastąpiła sprzedaż lokalu mieszkalnego, garażu oraz udziału w nieruchomości gruntowej. Dowód ten należało uznać za zbędny, odnoszący się do okoliczności bezspornych i dostatecznie wykazanych.

Prawidłowo także Sąd Rejonowy oddalił wniosek pozwanej o odroczenie rozprawy w dniu 9 sierpnia 2016 roku. Pozwana przedstawiła wprawdzie zaświadczenie od lekarza sądowego, że nie może stawić się na rozprawę w dniu 9 sierpnia 2016 roku z powodów zdrowotnych (k. 178). Istotne jest jednak to, że pozwana była reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika a jej stawiennictwo na rozprawę nie było obowiązkowe.

Co do zasady choroba strony uniemożliwiająca stawiennictwo na rozprawie stanowi przyczynę nieobecności, którą w rozumieniu art. 214 KPC należy zakwalifikować jako przeszkodę, której nie można przewyciężyć i obliguje ona sąd do odroczenia rozprawy. Jeżeli jednak strona jest reprezentowana przez zawodowego pełnomocnika, jej choroba nie ma wpływu na bieg postępowania chyba, że konieczne jest dokonanie takich czynności procesowych, których pełnomocnik

za nią wykonać nie może lub, gdy stawiennictwo stron jest obowiązkowe (wyrok SA Szczecin z dnia 13-04-2016, I ACa 1078/15, L.).

W tym stanie rzeczy, wobec bezzasadności wskazanych zarzutów sformułowanych przez apelującą Sąd Okręgowy w oparciu o art. 385 k.p.c. oddalił apelację.

Rozstrzygając o kosztach postępowania apelacyjnego, Sąd Okręgowy nie obciążył pozwanej kosztami postępowania apelacyjnego. W ocenie Sądu Okręgowego zachodziły w tej sprawie podstawy do zastosowania art. 102 k.p.c. Do przesłanek uprawniających zastosowanie wskazanej regulacji zaliczyć można zarówno okoliczności związane z przebiegiem postępowania, jak te sprzężone z majątkową i życiową sytuacją strony. Art. 102 k.p.c. przewiduje wyjątek od - odnoszącej się do obowiązku rozliczania kosztów postępowania - zasady odpowiedzialności za wynik procesu i pozwala na odstąpienie od niej „w szczególnie uzasadnionych wypadkach”. Fakt ich nastąpienia (bądź braku) podlega ocenie sądu orzekającego w jednostkowym przypadku, także na tle całokształtu rozpoznanej sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 lipca 2012r II CZ 70/12 (publ. L.).

W ocenie Sądu Okręgowego zachodziły w tej sprawie podstawy do zastosowania art. 102 k.p.c. W przedmiotowej sprawie pozwana wnosząc apelację była przekonana co do zasadności swojego stanowiska. Działania pozwanej nie zmierzały do przedłużenia toku postępowania w sprawie. Ponadto sytuacja życiowa i materialna skarżącej jest zła. Skarżąca jest osobą samotną i schorowaną. Korzysta z pomocy społecznej w zakresie usług opiekuńczych. Dlatego też Sąd Okręgowy uznał, że obciążanie pozwanej na rzecz powoda kosztami postępowania apelacyjnego stanowiącymi koszty zastępstwa procesowego byłoby sprzeczne z poczuciem sprawiedliwości.

W punkcie 3 wyroku Sąd Okręgowy przyznał i nakazał wypłacić ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi na rzecz adwokata B. K. kwotę 2.437,36 zł tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanej z urzędu w postępowaniu apelacyjnym. Jej wysokość została ustalona odpowiednio do § 8 pkt 6 w zw. z § 16 ust. 1 pkt 1 i § 4 pkt. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu z dnia 22 października 2015 r (Dz.U. z 2015 r, poz. 1801). Wynagrodzenie to obejmuje stawkę podatku vat oraz koszty dojazdu pełnomocnika.